

Kohtulahendite kogumik

ÜLDKOHTU OTSUS (esimene koda)

9. juuni 2021 *

Keeltekasutuse kord – Konkurs EP SO/AD/293/14 administraatorite töölevõtmiseks konkurentsioiguse, ettevõtte rahanduse, finantsmajanduse, tööstusökonoomika ja makromajanduse valdkonnas (AD 7) – Reservnimekirja kandmata jätmise – Õigusvastasuse vastuväide – Konkursi teise keele valiku piiramine saksa, inglise või prantsuse keelega – Määrus nr 1 – Personalieeskirjade artikli 1d lõige 1 – Diskrimineerimine keeleoskuse põhjal – Põhjendatus – Teenistuse huvid

Kohtuasjas T-202/17,

Ana Calhau Correia de Paiva, elukoht Brüssel (Belgia), esindajad: advokaadid V. Villante, G. Pandey ja D. Rovetta,

hageja,

versus

Euroopa Komisjon, esindajad: L. Radu Bouyon, I. Melo Sampaio ja L. Vernier,

kostja,

mille ese on ELTL artikli 270 alusel esitatud nõue tühistada esiteks konkursi EP SO/AD/293/14 – administraatorid (AD 7) järgmistes valdkondades: konkurentsioigus, ettevõtte rahandus, finantsmajandus, tööstusökonoomika ja makromajandus – konkursikomisjoni 9. novembri 2015. aasta otsus jätta hageja nimi valikumenetluse tulemusena koostatud reservnimekirja kandmata; teiseks 23. juuni 2016. aasta otsus esimesena nimetatud otsuse uuesti läbivaatamise kohta ja kolmandaks 22. detsembri 2016. aasta otsus, millega jäeti rahuldamata hageja kaebus esimesena nimetatud otsuse peale, ning neljandaks reservnimekiri, mis moodustati eespool nimetatud valikumenetluse tulemusel, konkurentsioigust puudutavas osas,

ÜLDKOHUS (esimene koda),

koosseisus: koja president H. Kanninen, kohtunikud O. Porchia (ettekandja) ja M. Stancu,

kohtusekretär: ametnik B. Lefebvre,

arvestades menetluse kirjalikku osa ja 6. oktoobri 2020. aasta kohtuistungil esitatut,

on teinud järgmise

* Kohtumenetluse keel: inglise.

otsuse¹

[...]

II. Menetlus ja poolte nõuded

- 15 Hageja esitas kõnesoleva hagi hagiavaldusega, mis saabus Üldkohtu kantseleisse 31. märtsil 2017.
- 16 Selle hagi esitamise ajal oli Euroopa Kohtus pooleli menetlus apellatsioonkaebuse üle, mille komisjon oli esitanud 25. novembril 2016, mis oli registreeritud kohtuasja numbriga C-621/16 P ja mis oli esitatud 15. septembri 2016. aasta kohtuotsuse *Itaalia vs. komisjon* (T-353/14 ja T-17/15, EU:T:2016:495) peale. Viimati nimetatud kohtuotsusega oli Üldkohus tühistanud kaks konkursiteadet: teade avaliku konkursi EPSO/AD/276/14 kohta, mille põhjal koostatakse reservnimekiri administraatorite töölevõtmiseks (ELT 2014, C 74 A, lk 1), ja teade avaliku konkursi EPSO/AD/294/14 kohta, mille põhjal koostatakse reservnimekiri andmekaitse valdkonna administraatorite töölevõtmiseks (ELT 2014, C 391 A, lk 1).
- 17 Üldkohtu kantseleisse 16. juunil 2017 saabunud kirjas palus komisjon Üldkohtu kodukorra artikli 69 punkti d alusel peatada käesolevas kohtuasjas menetlus kuni Euroopa Kohtu otsuse kuulutamiseni kohtuasjas C-621/16 P.
- 18 Hageja vaidles 6. juulil 2017 Üldkohtu kantseleisse saabunud kirjaga menetluse peatamisele vastu.
- 19 11. juuli 2017. aasta otsusega, mis võeti vastu kodukorra artikli 69 punkti d alusel, otsustas Üldkohtu viienda koja president kohtuasjas menetluse peatada.
- 20 Pärast kohtuotsuse komisjon *vs. Itaalia* (C-621/16 P, EU:C:2019:251) kuulutamist 26. märtsil 2019 võttis Üldkohus (viies koda) ettekandja-kohtuniku ettepanekul 4. aprillil 2019 menetlust korraldava meetme, mis seisnes poolte küsitlemises selle kohta, millised järeldused tuleb käesolevas kohtuasjas teha sellest kohtuotsusest ja 26. märtsi 2019. aasta kohtuotsusest *Hispaania vs. parlament* (C-377/16, EU:C:2019:249). Pooled esitasid seoses sellega oma seisukohad ette nähtud tähtaja jooksul.
- 21 Komisjon esitas 5. juulil 2019 kostja vastuse.
- 22 Repliik ja vasturepliik esitati vastavalt 23. septembril ja 11. novembril 2019. Kirjalik menetlus lõpetati 20. novembril 2019.
- 23 22. oktoobril 2019 määras Üldkohtu president põhistatud otsusega korrakohase õigusemõistmise huvides ja pärast asjaomaste kohtunikega konsulteerimist kodukorra artikli 27 lõike 3 alusel uue ettekandja-kohtuniku, kes kuulub Üldkohtu esimesse kotta.
- 24 Hageja esitas Üldkohtu kantseleisse 12. detsembril 2019 saabunud kirjas kodukorra artikli 106 lõike 2 alusel taotluse, et korraldataks kohtuistung suuliste seisukohtade ärakuulamiseks.
- 25 Samal päeval Üldkohtu kantseleisse saabunud kirjas esitas hageja kodukorra artikli 85 lõigetele 3 ja 4 tuginedes uute tõendite kogumise taotluse. Komisjon esitas ette nähtud tähtaja jooksul oma seisukohad tõendite kogumise taotluse kohta ning vaidlustas taotluse vastuvõetavuse.
- 26 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul otsustas Üldkohus (esimene koda) 21. juulil 2020 alustada menetluse suulist osa ja esitas kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames komisjonile kirjalikud küsimused. Komisjon täitis neis meetmetes nõutu ette nähtud tähtaja jooksul.

1 Esitatud on üksnes kohtuotsuse need punktid, mille avaldamist peab Üldkohus otstarbekaks.

- 27 Ettekandja-kohtuniku ettepanekul esitas Üldkohus (esimene koda) 21. septembril 2020 kodukorra artiklis 89 ette nähtud menetlust korraldavate meetmete raames pooltele kirjalikud küsimused, paludes neile vastata kohtuistungil.
- 28 Poolte kohtukõned ning vastused Üldkohtu kirjalikele ja suulistele küsimustele kuulati ära 6. oktoobri 2020. aasta kohtuistungil.
- 29 Hageja palub Üldkohtul:
- tühistada, tunnistades vajaduse korral enne, et konkursiteade ja sellega kehtestatud keeltekasutuse kord on õigusvastased ega ole ELTL artikli 277 alusel hageja suhtes kohaldatavad:
    - reservnimekirja kandmata jätmise otsus;
    - uuesti läbivaatamise otsus;
    - kaebuse rahuldamata jätmise otsus;
    - kõnealuse konkursi reservnimekiri;
  - mõista kohtukulud välja komisjonilt.
- 30 Lisaks palub hageja Üldkohtul määrata menetlust korraldavad meetmed, millega kohustataks komisjoni esitama kõik EPSO toimikud nende otsuste vastuvõtmise kohta, mille tühistamist nõutakse.
- 31 Komisjon palub Üldkohtul:
- jätta hagi rahuldamata;
  - mõista kohtukulud välja hagejalt.

III. Õiguslik käsitlus

[...]

B. Sisulised küsimused

[...]

1. Teine, kolmas ja neljas väide, et konkursiteade on õigusvastane, kuna konkursi teise keele valik piirdub inglise, prantsuse või saksa keelega

[...]

a) Õigusvastasuse vastuväite vastuvõetavus

- 41 Asja läbivaatamist takistava asjaolu põhjenduseks väidab komisjon, et kohtupraktikast tuleneb, et konkursikomisjoni otsust vaidlustavas kaebuses ei saa kandidaat tugineda konkursiteate väidetavale õigusvastasusele, kui ta ei ole õigeks ajaks vaidlustanud konkursiteate neid sätteid, mis tema arvates kahjustavad tema huve. Hageja võib konkursiteate õiguspärasuse vaidlustada vaid siis, kui vaidlustatud otsuse põhjenduste ja väite vahel, et konkursiteade on õigusvastane, on otsene seos. Käesoleval juhul

leiab komisjon, et hageja nime reservnimekirja kandmata jätmise põhjused ja konkursi teise keele valiku piiramine inglise, prantsuse või saksa keelega ei ole omavahel seotud. Konkreetselt ei saa sellist seost tuletada kommentaaridest, mis hageja oskuste passis „kommunikatsiooni“ üldoskuse kohta on esitatud. Komisjoni sõnul peeti hageja sooritust selles osas „rahuldavaks“, mis tõendab, et hindamiskeskuse katsete sooritamine prantsuse keeles ei ole hageja nime reservnimekirja kandmata jätmise põhjus.

- 42 Hageja vaidleb komisjoni argumentidele vastu.
- 43 Sissejuhatavalt tuleb märkida, et Euroopa Kohtu praktika kohaselt võib ELTL artikli 277 kohaselt kohtuvaidluses, kus on küsimuse alla seatud liidu institutsiooni, organi või asutuse vastuvõetud üldkohaldatav akt, iga menetlusosaline taotleda Euroopa Kohtult ELTL artikli 263 teises lõigus esitatud alustel selle õigusakti kohaldamata jätmist (8. septembri 2020. aasta kohtuotsus komisjon ja nõukogu *vs.* Carreras Sequeros jt, C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, punkt 66).
- 44 See säte väljendab üldpõhimõtet, mis tagab igale menetlusosalisele õiguse talle adresseeritud otsuse tühistamise eesmärgil täiendavalt vaidlustada selliste üldkohaldatavate aktide kehtivus, mis on asjaomase otsuse aluseks (vt 8. septembri 2020. aasta kohtuotsus komisjon ja nõukogu *vs.* Carreras Sequeros jt, C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, punkt 67 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 45 Kuivõrd ELTL artikli 277 eesmärk ei ole võimaldada menetlusosalisel vaidlustada mis tahes üldkohaldatava akti kohaldatavus mis tahes õiguskaitsevahendi põhistamiseks, siis peab akt, mille õigusvastasusele tuginetakse, olema õiguskaitsevahendi esemeks oleva kohtuasja suhtes otseselt või kaudselt kohaldatav (vt 8. septembri 2020. aasta kohtuotsus komisjon ja nõukogu *vs.* Carreras Sequeros jt, C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, punkt 68 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 46 Nii möönis Euroopa Kohus üksikotsuste peale esitatud tühistamishagide puhul, et õigusvastasuse vastuväite saab kehtivalt esitada selliste üldkohaldatava akti sätete peale, mis on asjaomaste otsuste aluseks või millel on vahetu õiguslik seos selliste otsustega (vt 8. septembri 2020. aasta kohtuotsus komisjon ja nõukogu *vs.* Carreras Sequeros jt, C-119/19 P ja C-126/19 P, EU:C:2020:676, punkt 69 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 47 Konkreetselt seoses konkursiteatega tuleb märkida, et vastavalt väljakujunenud kohtupraktikale võib töövõtmise menetluse raames, mis on tervest reast järjestikustest otsustest koosnev keerukas haldustoiming, konkursi kandidaat hilisema akti peale esitatud hakis väita, et need varasemad aktid, mis on hilisema aktiga otseselt seotud, ei ole nõuetekohased (vt selle kohta 11. augusti 1995. aasta kohtuotsus komisjon *vs.* Noonan, C-448/93 P, EU:C:1995:264, punkt 17 ja seal viidatud kohtupraktika), ning eeskätt võib ta tugineda selle konkursiteate õigusvastasusele, mille alusel asjaomane akt vastu võeti (vt 14. detsembri 2017. aasta kohtuotsus PB *vs.* komisjon, T-609/16, EU:T:2017:910, punkt 26 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 48 Tõsiasi, et hageja ei ole konkursiteadet tähtaja jooksul vaidlustanud, ei takista tal tuginemast konkursi käigus esinenud rikkumistele, isegi kui selliste rikkumiste algpõhjuse võib leida konkursiteate tekstist (vt 31. jaanuari 2006. aasta kohtuotsus *Giulietti vs.* komisjon, T-293/03, EU:T:2006:37, punkt 40 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 49 Täpsemalt, kui väide, mis rajaneb õigeks ajaks vaidlustamata konkursiteate õigusvastasusel, puudutab vaidlustatud üksikotsuse põhistust, on hagi kohtupraktika kohaselt vastuvõetav. Nimelt ei või konkursi kandidaadilt võtta õigust vaidlustada kõigis neis aspektides, sealhulgas konkursiteates paika pandud aspektides, selle üksikotsuse põhjendatust, mis võeti tema kohta vastu konkursiteates kehtestatud tingimusi rakendades, kuivõrd üksnes see rakendusotsus individualiseerib tema õigusliku olukorra ja võimaldab tal kindlalt teada, kuidas ja mil määral on mõjutatud tema konkreetset huvid (vt 14. detsembri 2017. aasta kohtuotsus PB *vs.* komisjon, T-609/16, EU:T:2017:910, punkt 28 ja seal viidatud kohtupraktika).

- 50 Seevastu juhul, kui vaidlustatud otsuse põhjenduste endi ja õigel ajal vaidlustamata konkursiteate väidetaval õigusvastasusel rajaneva väite vahel puudub otsene seos, tuleb viimati nimetatud väide tunnistada vastuvõetamatuks, kohaldades hagi esitamise tähtaegu puudutavaid avalikul huvil põhinevaid õigusnorme, millest ei saa seda tüüpi hüpoteesi korral ilma õiguskindluse põhimõtet kahjustamata erandeid teha (vt 14. detsembri 2017. aasta kohtuotsus PB vs. komisjon, T-609/16, EU:T:2017:910, punkt 29 ja seal viidatud kohtupraktika).
- 51 Just neist kaalutlustest lähtudes tuleb analüüsida komisjoni väidet, mis on esitatud konkursiteate õigusvastasuse vastuväite vaidlustamiseks ja mille kohaselt esineb selle väite läbivaatamist takistav asjaolu.
- 52 Esiteks tuleb tõdeda, et hageja vaidlustab õigusvastasuse väitega sisuliselt konkursiteate keeltekasutuse korra kohta käivad sätted, nimelt teise keele valiku piiramise inglise, prantsuse ja saksa keelega. Teist keelt kasutati eelkõige katsete jaoks, mille eesmärk oli hinnata kandidaatide üld- ja erioskusi ning mis viidi läbi hindamiskeskuses.
- 53 Teiseks, mis puudutab vaidlustatud otsuse põhjust, siis tuleb märkida, et 9. novembri 2015. aasta kirjas teatati hagejale, et tema nime ei kantud reservnimekirja põhjendusel, et ta ei saanud hindamiskeskuse katsete eest kõige kõrgemaid punkte. Lisaks on vaidlustatud otsuses märgitud, et konkursikomisjon vaatas tähelepanelikult uuesti läbi hagejale hindamiskeskuse katsete eest antud hinded, et ta vaatas uuesti läbi hageja üld- ja erioskustele antud hinnangud ning järeldas, et hageja tulemused kajastasid tema sooritust hindamiskeskuses.
- 54 Kolmandaks nähtub hagejale väljastatud oskuste passist, et kommunikatsiooni üldpädevuse eest sai hageja 5,5 punkti 10st, mis on üks kõige madalamatest hinnangutest ja hinnetest, mille ta sai tema üldpädevuste hindamise raames hindamiskeskuses. Nende pädevuste mõõtmise eesmärk oli üldsätete punkti 1.2 kohaselt, millele viitas konkursiteate 7. joonealune märkus, hinnata kandidaadi suutlikkust „[v]äljendada end selgelt ja täpselt nii suuliselt kui kirjalikult“. Sellest järeldub kaudselt, ent tingimata, konkursikomisjoni hinnang hagejale seoses tema prantsuse keele valdamisega või vähemasti seoses oskusega, mida väga tugevalt raamistab hageja prantsuse keele valdamine.
- 55 Neljandaks, kuigi konkursiteates ei olnud küll ette nähtud katset, mis oleks seotud hageja eriteadmistega saksa, inglise või prantsuse keele sõnavara või grammatika kohta, ei saa eitada, et hageja teadmised prantsuse keelest, mille ta valis teiseks keeleks, ja katsed, mis ta pidi sooritama selles keeles, on omavahel otseselt seotud. Nimelt tulevad hageja teadmised prantsuse keelest vältimatult ja paratamatult välja katsetes, mille eesmärk on kontrollida üld- ja erioskusi, nagu need katsed on asjaomase konkursi raames ette nähtud.
- 56 Sellega seoses on tuvastatud, et võimalus saada katsetel paremad hinded on suurem, kui katsed esitatakse kandidaadi emakeeles või keeles, mida viimane oskab sama hästi kui emakeelt (2. juuli 2014. aasta kohtuotsus Da Cunha Almeida vs. komisjon, F-5/13, EU:F:2014:176, punkt 38), seda enam sellise tehnilise katse korral nagu juhtumianalüüs.
- 57 Esiteks on selge, et portugali keel on hageja emakeel. Teiseks, kuigi hageja teatas oma kandideerimisavalduses – asjaolu, mida rõhutab komisjon –, et ta valdab prantsuse keelt Euroopa keeleõppe raamdokumendi kohasel C2 tasemel, nagu ka portugali keelt, ning on osa oma õpingutest läbinud Belgias ja Prantsusmaal, kinnitab hageja siiski Üldkohtus, ilma et komisjon talle selles osas vastu vaidleks, et ta valdab oma emakeelt paremini kui prantsuse keelt. See asjaolu on pealegi iseäranis tõenäoline, arvestades hageja akadeemilist ja tööalast tausta, nagu hageja on seda kirjeldanud kandideerimistaotluses, millest nähtub, et ta on läbinud oma õpingud ja ka töötanud peamiselt Portugalis.

- 58 Viidendaks tuleb rõhutada, et konkursi teise keele valiku piiramine kolme kõnealuse keelega ei mõjuta üksnes kandidaatide võimet ennast suuliselt või kirjalikult väljendada, vaid see määrab kindlaks ka klaviatuuri tüübi, mida kandidaadid võivad kasutada juhtumianalüüsi tegemiseks, kuna vastavalt EPSO praktikale, mida komisjon Üldkohtus kinnitas, pakutakse kandidaatidele kasutamiseks ainult selle keele (nende keelte) klaviatuuri, milles katsed tuleb sooritada. Käesoleval juhtumil ei ole aga vaidlust selles, et hageja oli sunnitud kasutama teatavat tüüpi klaviatuuri, mida ta ei ole oma emakeele tõttu harjunud kasutama. Tuleb tõdeda, et see asjaolu mõjutab niisuguse katse sooritamist, mille käigus tuleb klaviatuuri abil kirjutada piiratud aja jooksul teatava pikkusega tekst, mõjutades seega potentsiaalselt ka selle katse tulemust.
- 59 Kuuendaks, mis puudutab argumenti, mille komisjon esitas kohtuistungil ja mille kohaselt saab otsene seos esineda vaid siis, kui kandidaatide üldoskuste hindamiseks korraldatud katsete tulemused osutuvad negatiivseks või katastroofiliseks, siis tuleb tõdeda, et sellise argumendiga toetatakse ilma põhjenduseta otsese seose tingimuse rangemat kohaldamist juhtumil, kui väidetav õigusvastasus on seotud konkursi keeltekasutuse korruga.
- 60 Kõiki eeltoodud kaalutlusi arvestades tuleb tõdeda, et vaidlustatud otsuse põhistuse ja konkursiteate nende sätete vahel, mis käsitlevad kõnealuse konkursi keeltekasutuse korda, mille õiguspärasus vaidlustatakse, on otsene seos.
- 61 Järelikult tuleb komisjoni esitatud asja läbivaatamist takistav asjaolu tagasi lükata ja hageja esitatud konkursiteate õigusvastasuse vastuväide tuleb tunnistada vastuvõetavaks.

[...]

Esitatud põhjendustest lähtudes

ÜLDKOHUS (esimene koda)

otsustab:

- 1. Tühistada avaliku konkursi EPSO/AD/293/14 komisjoni 23. juuni 2016. aasta otsus, mille edastas Euroopa Personalivaliku Amet (EPSO), ja millega jäeti rahuldamata uuesti läbivaatamise taotlus, mille Ana Calhau Correia de Paiva esitas selle peale, et ta jäeti 9. novembri 2015. aasta otsusega konkursi reservnimekirjast välja.**
- 2. Jätta hagi ülejäänud osas rahuldamata.**
- 3. Jätta üks kolmandik Ana Calhau Correia de Paiva kohtukuludest tema enda kanda.**
- 4. Jätta Euroopa Komisjoni kohtukulud tema enda kanda ja mõista temalt välja kaks kolmandikku Ana Calhau Correia de Paiva kohtukuludest.**

Kanninen

Porchia

Stancu

Kuulutatud avalikul kohtuistungil 9. juunil 2021 Luxembourgis.

Allkirjad